Autoritatea Naţională Fitosanitară

Oficiul Fitosanitar Cluj
Bulevardul Muncii, Nr. 18,
Cluj-Napoca , 400641
NR.717/O/19.06.2024

Tel/Fax +40 264 274 636
Mob +40 787 538 729
www.anfdf.ro
ofcluj@anfof.ro

BULETIN DE AVERTIZARE
Nr. 38 din 19.06.2024

La cultura de viţa de vie pentru diminuarea rezervei biologice de boli şi dăunători în perioada de vegetaţie

1. Pentru prevenire şi combaterea organismelor dăunătoare:

MANĂ (*Plasmopara viticola*);
FĂINARE (*Unicula necator*);
PUTREGAIUL CENUŞIU(*Botrytis cinerea*);
MOLIA STRUGURILOR (*Lobesia botrana*);
PAIANJENUL ROŞU COMUN (*Tetranycus urticae*);

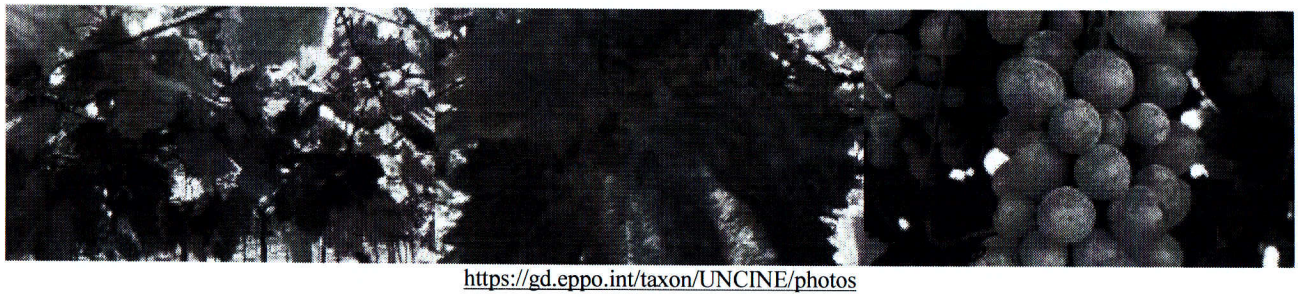
MANĂ (*Plasmopara viticola*) In primăvara, sporii de rezistenţă ai ciupercii *Plasmopara viticola* germinează la suprafaţa solului îmbibat cu apă, la temperaturi de peste 10°C . Maxima fiind de 32°C, iar optimum de 22-23°C. În timpul germinării, sporul crapă, iar din interior apare un filament micelian cu spor mare, ce va cădea pe sol. În timpul ploilor din primăvară, sporii ce plutesc pe apa din jurul butucilor sunt proiectaţi pe partea inferioară a frunzelor, produc filamente de infecţie ce pătrund în ţesuturile plantei-gazdă prin stomate. După ce se produc infecţiile primare, urmează perioada de hrănire a ciupercii în frunză. În timpul acestei faze pe frunze apar pete galbene-untdelemnii. Manifestarea bolii este marcată de apariţia miceliilor (puf alb) ce poartă denumirea de spori. Sporii sunt luaţi de curenţii de aer şi duşi la distanţe mari. Ajunşi pe organele viţei de vie, după ce stau în picăturile de apă, sporii produc filamente de infecţie ce pătrund prin stomate (deschiderile naturale ale frunzei).

https://gd.eppo.int/taxon/PLASVI/photos

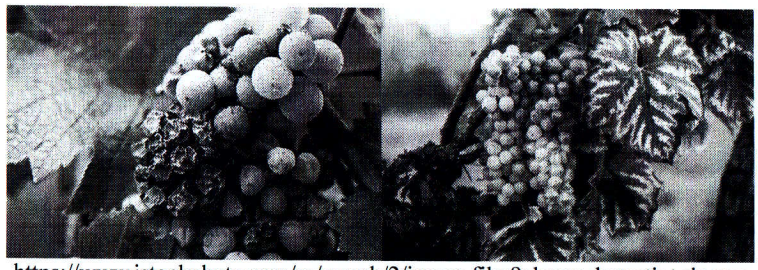
FĂINARE (*Unicula necator*) ciuperca iernează ca miceliu de rezistenţă care poate rămâne pe coarde sau mai frecvent în solzii mugurilor. Primăvara, odată cu pornirea în vegetaţie a viţei de vie, miceliul

începe să vegeteze. Se extinde şi diferenţiază conidiofori şi conidii prin care se realizează infecţiile primare. Boala este favorizată de temperaturi mai ridicate, în jur de 20-25°C, când perioada de încubaţie (hrănire) este de 7-10 zile, situaţie des întâlnită în verile secetoase. După ce infecţiile s-au produs, evoluţia bolii este favorizată de temperaturi cuprinse între 18-25°C şi de o umiditate relativă moderată a aerului. Sporii nu germinează în picăturile de apă, iar ploile abundente împiedică evoluţia bolii, cât şi efectuarea de noi infecţii prin spălarea sporilor.

https://gd.eppo.int/taxon/UNCINE/photos

PUTREGAIUL CENUŞIU (***Botrytis cinerea***) este o ciupercă polifagă, atacă diferite specii de plante. La viţa de vie pagubele se pot înregistra în stadiul de butaş, înainte de recoltare sau după depozitare. Această ciupercă se dezvoltă în limite foarte largi de temperatură, poate fi întâlnit aproape întotdeauna în condiţiile climaterice din ţara noastră. Temperatura optimă de dezvoltare este situată între 15 şi 25°C media zilnică specifică lunilor iunie-iulie-august-septembrie. Umiditatea atmosferică ridicată influenţează germinarea conidiilor şi dezvoltarea miceliului.

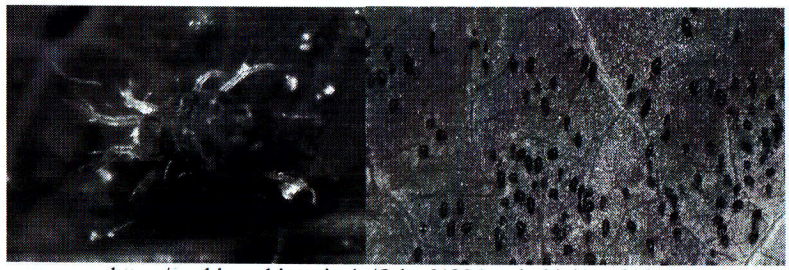
https://www.istockphoto.com/ro/search/2/image-film?phrase=botrytis+cinerea
https://www.gardenia.net/disease/gray-mold-or-botrytis

MOLIA STRUGURILOR (***Lobesia botrana***) are 2-3 generaţii pe an şi iernează ca pupă pe sub scoarţa exfoliată a butucilor, într-un cocon alb mătăsos. Adulţii apar când temperatura depăşeşte 15°C şi au zborul crepuscular. De regulă, aceştia apar în mai-iunie, se hrănesc timp de 10-12 zile după care urmează copulaţia şi depunerea pontei. Femela depunde timp de o lună aproximativ 50-80 de ouă, izolat sau în grupuri mici, de regulă pe bobocii florali, mai rar pe frunze sau lăstari. Generaţiile 2 şi 3 depun ponta pe boabele verzi sau în pârgă. Zborul fluturilor şi depunerea ouălor sunt favorizate de temperaturi ridicate şi seceta însă acţiunea directă a razelor solare asupra ouălor duce la distrugerea acestora cu până la 50%. Primele larve apar la începutul lunii iunie şi dezvoltarea lor durează 25-32 de zile după care larvele îşi fac un cocon mătăsos pentru a se transforma în pupă. Stadiul de pupă durează 8-12 zile, apoi apar adulţii generaţiei I, în prima jumătate a lunii iulie. Acest dăunător este o specie trivoltină (prezintă 3 generaţii pe an): prima generaţie se dezvolta în mai-iunie, a doua generaţie în iulie-august, a treia generaţie în august-mai.

https://gd.eppo.int/taxon/POLYBO/photos

PAIANJENUL ROŞU COMUN (***Tetranychus urticae***) este un acarian cu dimensiuni între 0,3-0,6 mm. **Femelele** au 0,4-0,6 mm lungime, de culoare ce variază de la verde deschis la roşu închis în funcţie de hrană, pe spate prezintă două puncte mai închise la culoare. Iernează sub scoarţa pomilor, copacilor. Primăvara la temperaturi de peste +10°C migrează pe vegetaţia din jur unde se hrăneşte şi îşi depune ouăle pe spatele frunzelor. **Oul** este sferic galben. **Masculii** au 0,3-0,4 mm lungime mai deschişi la culoare decât femelele.sau roşietic.

https://nathistoc.bio.uci.edu/Other%20Arachnids/Acari4.htm
https://www.armuro.com/en/red-spider-mite-pest-management/

2. Modul de dăunare :

-La **MANĂ** atacul de mană se manifestă pe toate organele aeriene ale viţei de vie: frunze, lăstari tineri, cârcei, flori, ciorchini şi boabe. ***Frunzele*** :pot fi atacate după ce ating o suprafaţă de 10-25 cm² şi până ce îmbătrânesc, când practic manifestă o rezistenţă sporită la mană. Petele de mană pe frunze au aspect variat în funcţie de momentul când se produce infecţia. În primăvară petele sunt de culoare galbenă-untdelemnie, au un contur difuz, atingând dimensiuni ce variază de la câţiva mm la câţiva cm (stadiul petelor untdelemnii). Cu timpul, centrul acestor pete se brunifică, frunzele luând un aspect uscat (stadiul de arsuri pe frunze). Pe partea inferioară a frunzei, in dreptul petelor se constată prezenţa unui puf albicios, alcătuit din miceliul şi sporii ciupercii. În funcţie de condiţiile climatice (temperatura ridicată în jur de 20-22°C şi umiditate accentuată), ce determină o evoluţie rapidă, faza de pete untdelemnii nu mai apare. Frunzele nu mai prezintă pe faţa inferioară acel puf albicios, caracteristic.

La soiurile cu struguri roşii sau negri, petele de mană sunt înconjurate de un inel vişiniu. La cele rezistente faţă de această boală petele se brunifică, iau o formă colţurată şi sunt limitate de nervuri. Catre toamnă, când frunzele devin mai rezistente, în urma infecţiilor apar pete mici, colţuroase de 1-2 mm în diametru. în dreptul acestora ţesuturile se brunifică, în timp ce restul frunzei rămâne de culoare verde. Aceasta formă de atac se numeste "pete de mozaic". În această fază ciuperca nu mai produce pe partea inferioară a limbului puf alb. ***Atacul pe lăstarii ierbacei şi cârceii*** : aceştia prezintă pete alungite de culoare brună. Pe timp umed se acoperă cu un puf albicios, alcătuit din masa de miceliu cu spori. Pe lăstarii mai evoluaţi şi lignificaţi, atacul de mană apare sub forma unor pete alungite de culoare brună. Apar în preajma nodurilor, în dreptul cărora scoarţa este moartă. Coardele atacate nu se maturează.***Atacul pe ciorchinii tineri*** : poate fi foarte periculos în anii cu precipitaţii abundente. Infecţia are loc prin cozile inflorescenţelor, prin flori sau prin partea mai dezvoltată a codiţei boabelor. Ciorchinii

mici, pe timp umed se îngălbenesc şi se acoperă cu miceliu şi spori de culoare albă. Sau, se brunifică şi se usucă pe timp secetos.
-La **FĂINARE** Ciuperca atacă frunzele, lăstarii tineri, ciorchinii şi boabele, din primăvară până toamna târziu. ***Pe frunze*** se observă un miceliu fin, ca o pânză de paianjen, cu aspect prăfos. Acesta se întinde formând pete albicioase pe ambele suprafeţe ale limbului. Sub pâsla de miceliu, ţesuturile se brunifică sau se înroşesc puţin, dar frunzele nu cad decât spre toamnă. ***Lăstarii nelignificaţi,*** prezintă aceleaşi pete albicioase, uneori prăfoase, sunt opriţi din creştere, iar frunzele se încreţesc.
-La **PUTREGAIUL CENUŞIU** ***pe frunze*** simptomele apar la început sub formă de pete gălbui care cu timpul devin roşietice, în dreptul petelor apare un mucegai cenuşiu pulverulent. ***Pe lăstari*** atacul se manifestă sub forma unor pete brune sau cenuşii, începând de la noduri spre mijlocul internodiilor. C***iorchinii tineri*** sunt în general puţini atacaţi, însă ciorchinii ajunşi la maturitate pot fi atacaţi în întregime, simptomele fiind asemănătoare cu cele de pe lăstari. ***Pe boabe*** atacul este cel mai frecvent şi cel mai păgubitor. Acestea pot fi atacate încă de la formarea lor, însă atacul cel mai frecvent şi mai puternic apare la maturarea lor.
-La **MOLIA STRUGURILOR** este dăunătoare în stadiul larvar. Semnele atacului sunt evidente prin prezenţa larvelor şi a mătăsii pe ciorchine, pe sub scoarţa butucilor şi a coardelor mai bătrâne.Larvele generaţiei I se hrănesc cu bobocii floriferi şi cu boabele tinere. O larvă poate consuma până la 80 de boboci în timpul dezvoltării sale. Omizile generaţiei a II-a atacă boabele verzi sau în pârgă iar larvele generaţiei a III-a produc daune boabelor în pârgă sau coapte. Boabele atacate se închid la culoare şi se zbârcesc. Larvele înconjoară organul atacat cu fire mătăsoase albe. **Omizile generaţiei II şi III** produc cele mai mari pagube. Datorită rănilor provocate, este permisă pătrunderea ciupercii patogene *Botrytis cinerea*. Vinul obţinut este de calitate inferioară şi nu se poate păstra.
-PAIANJENUL ROŞU COMUN înţeapă organele plantelor (frunze, flori) şi se hrănesc cu sucul celular al acestora. La începutul atacului, paianjenul colonizează spatele frunzelor (partea inferioară), urmând ca odată cu creşterea numărului de indivizi să se extindă pe ambele feţe. Florile plantelor atacate avortează, la pomi este afectată diferenţierea mugurilor de rod, maturarea lemnului, producţia de fructe şi calitatea acestora.

3. Se recomandă efectuarea tratamentelor fitosanitare cu:

- TRIUMF 40 WG cu doza de 2-2,5 kg/HA sau MIKAL FLASH cu doza de 3 kg/HA pentru: **MANĂ** (*Plasmopara viticola*);
- LUNA MAX 275 SE cu doza de 1 l/HA sau TOPAS 100 EC cu doza de 0,3-0,5 l/HA sau pentru: **FĂINARE** (*Unicula necator*);
- TAEGRO cu doza de 0,37 kg/HA sau SWITCH 62,5 WG cu doza de 0,6-1 kg/HA sau pentru: **PUTREGAIUL CENUŞIU**(*Botrytis cinerea*);
- DECIS 25 WG cu doza de 0,030 kg/HA sau VANTEX 60 CS cu doza de 0,050-0,080 l/HA pentrus: **MOLIA STRUGURILOR** (*Lobesia botrana*);
  Pentru identificarea dăunătorului se vor utiliza **capcane atraBOT**;
- NISSORUN 10 WP cu doza de 0,5 kg/HA sau ORTUS 5 SC cu doza de 0,5 l / HA pentru **PAIANJENUL ROŞU COMUN** (*Tetranychus urticae*);
  Pentru identificarea dăunătorului se vor utiliza **capcane DELTA**;
  sau alte produse de protecţia plantelor omologate pentru a fi folosite pe teritoriul României.

4. Perioada optimă de tratament:

-La **MANĂ**, tratamentele sunt recomandate din perioada de repaos vegetativ pentru eliminarea sporilor care au iernat sub scoarţă, în fenofaza când frunzele au 10-25 cm^2 .Preventiv la 10-14 zile în funcţie de condiţiile climaterice care activează sporii de ciupercă.

-La **FĂINARE**, tratamentele se vor face preventiv din perioada de repaos vegetativ şi se vor continua pe tot parcursul ciclului de vegetaţie.

-La **PUTREGAIUL CENUŞIU** primul tratament se face la sfârşitul înfloritului. Al doilea tratament când boabele au mărimea bobului de mazăre (înainte de compactare). Al treilea tratament se face la intrarea în pârgă.

-La **MOLIA STRUGURILOR** se recomandă tratamente în momentele cheie când se formează generaţiile care afectează viţa de vie în toate fenofazele de dezvoltare. Primul tratament se va efectua înainte de formarea fructificaţiilor, următorul în timpul înfloritului şi ultimul când fructele intră în fenofaza de pârgă.

-La **PAIANJENUL ROŞU COMUN** tratamentele se încep la pornirea plantelor în vegetaţie apoi o dată la 3 săptămâni se vor efectua preventiv. Tratamentele se aplică la PED = 5-6 acarieni/frunză.

5. Alte recomandări:

Se va ţine cont de momentul optim de aplicare al tratamentelor pentru fiecare agent de dăunare.

Se va ţine cont de prognoza meteo, tratamentele se vor efectua în prima parte a zilei cu temperatura aerului în jurul valorilor de 12 – 14°C. Nu se recomanda aplicarea substanţelor fitosanitare în zilele cu vânt puternic.

Ambalajele de carton provenite de la produsele de protecţie a plantelor se vor plia, iar cele din material plastic se vor clăti obligatoriu de 3 ori cu folosirea apei rezultate din rezervorul maşinii de tratat.

Ambalajele recuperate se vor depozita în magazii până când se vor preda unei societăţi autorizate să colecteze ambalaje de pesticide sau se vor preda în campaniile "SCAPA de ambalaje"www.aiprom.ro.

Luaţi măsurile ce se impun pentru protecţia mediului înconjurător.

Respectaţi cu stricteţe normele de lucru cu produsele de protecţie a plantelor, norme de protecţie si securitate a muncii, de proteţie a albinelor şi a animalelor in conformitate cu Legea nr. 383/2013 a apiculturii, cu modificările şi complectările ulterioare şi Ordinul nr. 127/1991 al ACA din România, ordinul comun nr. 45/1991 al Ministerului Agriculturii şi Alimentaţiei,15b/3403/1991 al Departamentului pentru Administraţie Locală si 1786/TB/1991 al Ministerului Transporturilor, precum şi cu Protocolul de colaborare nr. 328432/2015, încheiat cu ROMPIS (privind implementarea legislaţiei, în vederea protecţiei familiilor de albine, împotriva intoxicaţiilor cu produse de protecţie a plantelor).

Respectaţi prevederile Ordinului ministrului agriculturii şi dezvoltării rurale nr.297/2017 privind aprobarea Codului de bune practici pentru utilizarea în siguranţă a produselor de protecţie a plantelor.

Respectaţi obligaţiile ce vă revin conform Ordinului ministrului agriculturii şi dezvoltării rurale, al ministrului mediului, apelor şi pădurilor şi al preşedintelui Autorităţii Naţionale Sanitare Veterinare si pentru Siguranţa Alimentelor nr. 352/636/54/2015 pentru aprobarea normelor privind ecocondiţionalitatea în cadrul schemelor şi măsurilor de sprijin pentru fermieri in România, cu modificârile ulterioare.

Citiţi şi respectaţi instrucţiunile şi informaţiile înscrise pe eticheta produselor de protecţia plantelor.

Respectaţi normele cuprinse în Ghidul pentru utilizarea în siguranţă a ppp în exploataţiile agricole care poate fi accesat la adresa http://www.madr.ro/norme-de-eco-conditionalitate – in – domeniul fitosanitar.html)

Pentru agenţii de dăunare avertizaţi, se vor utiliza doar produse de protecţia plantelor (ppp) omologate de Comisia Naţională de Omologare a Produselor de Protecţia Plantelor, care sunt

înregistrate în baza de date **PEST – EXPERT**, care poate fi accesata la adresa :http ://www.madr.ro, la sectiunea Fitosanitar – adresa web:https://aloe.anfdf.ro, utilizator - quest ;parola – guest.

Conform Reg. (CE) Nr. 1107/2009 al Parlamentului European şi al Consiliului din 21.X.2009, privind introducerea pe piaţă a produselor fitosanitare, fiecare utilizator a produselor de protecţia plantelor trebuie să păstreze cel puţin 3 ani evidenţa contabilă a produselor de protecţia plantelor depozitate şi utilizate, precum şi evidenţa efectuării fiecarui tratament prin completare într-un registru după modelul de mai jos:

Nume şi prenume fermier/ societate comercială.....
Domiciliu fermier/sediul social al societăţii.....
(Comuna, judeţul)
Ferma (nume/număr,adresa).....

Toate tratamentele cu produse de protecţia plantelor se completează la zi in:

Registrul de evidenţă a tratamentelor

Data efectuării tratam. (ziua, Luna, Anul)	Cultura şi locul unde este situat terenul	Timpul aplicării	Tratamentul efectuat					Nume, Prenume pers. responsabile de efect. tratament. Semnătura	Data începerii Recoltării produsului agricol	Nr. şi Data Documentului prin care s-a dat în consum populaţiei
			Agentul de dăunare: boli/ dăunători/ buruieni	Denumire ppp folosit	Doza omologată/ doza folosită	Suprafaţa (ha)	Cantităţi utilizate (kg.l)			

Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art.67 (1) producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menţionează câte pagini conţine registrul, purtând semnătura (şi ştampila după caz) fermierului sau administratorului societăţii.

Inspectorii Oficiului Fitosanitar pot sancţiona fermierul, conform HG nr. 1230 din 12 decembrie 2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European şi al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piaţă a produselor fitosanitare şi de abrogare a Directivelor 79/117/CEE si 91/414/CEE ale Consiliului, art. 3, pct. 1 (i),(1) Constituie contravenţii următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesionişti a prevederilor art.67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind menţinerea evidenţei pe o perioadă de cel puţin 3 ani a produselor de protecţie a plantelor pe care le utilizează (se sancţionează cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei).

ÎN ATENŢIA FERMIERILOR ! :

Se vor respecta normele de ecocondiţionalitate prevăzute în Ordinul nr. 869/2016 .

Se vor respecta condiţiile de depozitare, manipulare şi utilizare a produselor de protecţie a plantelor în exploataţiile agricole, conform *Ghidului de bune practici de utilizare şi depozitare a produselor de protecţia plantelor*, https://www.anfdf.ro/sanatate/ghid/ghiduri.html elaborate de AUTORITATEA NAŢIONALĂ FITOSANITARĂ.

Verificat:
Coordonator Oficiul Fitosanitar Cluj
Camelia CHIRIŢĂ

AUTORITATEA NAŢIONALĂ FITOSANITARĂ * Oficiul Fitosanitar Cluj * ROMÂNIA

Întocmit:
Responsabil Prognoză şi Avertizare
Cons. superior Csaba SZABO